

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST.

IX. ker., Űllői-út 25. szám. (Kéztelek).

XIII. Leó pápa.

A pápa jubileuma.

Huszonöt év előtt, 1878 február 20-án választották pápává Rómában a bíborosok Pecci Joachim bíborost, aki XIII. Leó néven foglalta el Szent Péter székét. A világ katolikus népe az évforduló napját mindenütt megünnepelte.

25 éve, hogy a bölcs és szent aggastyán az egyetemes kereszténység ügyeit intézi, magas kora dacára példátlanul friss rugalmas szellemmel.

Hazánk minden kath. egyházában méltón ünnepelték mult héten a huszonötéves évfordulót. Ezen ünnepélyes alkalmából bemutatjuk a pápa legujabb arczképét, hogy ezáltal részünkről is le-
rójuk a hódoló tisztelet adóját a katolikus egyház földi fejedelme iránt.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk, mint a minők 29 év óta

MAUTHNER ÖDÖN csász. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten kaphatók.

Nem soroznak katonának.

Hajh, régen volt az az idő, mikor még úgy fogták a szegénylegényt katonának kötéllel s aki valami rossz fát tett a tüzre, azt besorozták büntetésből tizenkét hosszú esztendőre s elvitték Talliánországba, ahol a narancs terem a fákon. Bizony mire hazakerült a katonalegény, még az édes anyja is alig ismert rája. Ekkor még nem volt egyenlőség s a gazdag ember fia megválthatta magát a hadiszolgálatból jó pénzért, vagy kicserélte magát valami szegény jobbágyi legényre.

Azután jött a másik idő, amikor a veszélyben lévő haza védelmére verbuváltak. Mikor a cziframentés huszár a sarkantyuját pöngelve járta a cigánymuzsikára a lánczot az utcza közepén, biztatva az ifjúságot: «Csapj föl öcsém katonának, jobb sorod lesz, mind apádnak». Amikor »Kossuth Lajos egy szavára, harcra készen, csatarendbe állt a nemzet ifjúsága».

Elmultak ezek az idők s a német világ alatt törvénytelenül, 1867 óta pedig törvényesen sorozzák be a legfőbb hadur hadseregébe a katonákat, hogy ott masirozzanak s ha kell, a csaták golyótüzébe rohanjanak — német kommandóra.

Ebben az esztendőben azonban, legalább a tavasszal, nem lesz katonasorozás Magyarországon. Nem pedig azért, mert az országgyűlés mindeddig nem szavazta meg a mi nemzetünk részéről beszédendő ujonczjutalékot. Enélkül pedig ebben az alkotmányos országban nem lehet katonákat a sorozómérték alá állítani. Hejh, tudjuk, hogy sok édesanyának, akinek katonaköteles fia van, megkönnyebbülve sóhajt fel erre a lelke: Bárcsak sohsa soroznának! Pedig hiu remény, sorozni fognak újból, mihelyest a katonai javaslatokat megszavazzák.

Megszavazzák. De mikor? Azt csak a szélsőbal, meg a jó lsten tudja. A függetlenségi párt ugyanis csak akkor szavazza meg a javaslatokat, ha behozzák a kétéves katonai szolgálati időt, ha a magyar ezredeket hazahozzák Magyarországra, ha ezeknél az ezredeknél magyar lesz a zászló s magyar a vezényszó is. Erről pedig sem a hadügyi, sem a honvédelmi miniszter, sem Bécsben tudni semmit sem akarnak s így folytatódik tovább az ország kárára szolgáló huza-vona.

Igen, az ország kárára. Mert ott van a két milliós beruházási javaslat a katonai javaslatok

miatt megszavazni, pedig hány szegény ma munkanélküli embernek kerülne ebből munka és kenyér. Azután ott vannak a kiegyezési gazdasági javaslatok, amíg ezeket le nem tárgyalják, addig naponkint milliókra menő kára van az ország gazdálkodó közönségének. Buzánk-gabonánk ára folyton csökken. Marháinkat, sertésünket nem tudjuk értékesíteni. Bizony rossz csillagok járnak ismét fölöttünk s felsőhajthat ismét e nemzet menyébéli patronájához: »Övd meg országunkat, mi magyar hazánkat, vezéreljed jóra a mi királyunkat!«

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház az elmúlt héten, kivéve a farsang két utolsó napját, folytatta tanácskozásait. A múlt szerdai ülésen az országgház folyosóján mindenki csak a báró Fejérváry honvédelminiszter és a Lengyel Zoltán képviselő között készülődő párbajról beszélt. Az ülés elején báró *Fejérváry* igazította néhány téves kifejezését helyre, azután hozzáfogtak a katonai javaslatok tárgyalásához, melyek ellen *Makics* János és *Benes* János [mondottak a szélsőbalon zajos tetszéssel fogadott támadó beszédet. Az ülés végén *Rakorszky* István azt kérdezte meg a honvédelmi minisztertől, hogy mi lesz a kétéves katonai szolgálati idővel. Báró *Fejérváry* erre azt felelte, hogy majd a kérdésre az ősszel adja meg a választ. *Pichler* Győző kérdésére *Szell* Kálmán miniszterelnök kijelentette, hogy a fővárosi konverzió (adósságegyesítés) dolgában szigorú vizsgálatot fog tartani.

A esütörtöki ülésen már reggel híre futott a t. Házban, hogy a Fejérváry-Lengyel-párbajban a honvédelminiszter könnyen megsebesült. Báró Fejérváry később azonban bejött az országgyűlésbe, mi-
kor is a szabadelvűpárt zajosan üdvözölte:

— Eljen! Eljen!

A katonai javaslatok ellen Halas város képviselője, *Babó* Mihály beszélt, aki vissza akarja állítani a nádori méltóságot, azután hosszan foglalkozott a miniszternek minapi támadó beszédével. Hosszu betegsége után ekkor érkezett a Házba *Kossuth* Ferencz is, akit a szélsőbal eljenzett meg. Az ülés végén *Barta* Ferencz beszélt a javaslat ellen.

A pénteki tanácskozáson *Bizony* Akos kétórás beszédben nagy történelmi tudással támadta a javaslatokat s ugyanezt tette az ülés végén *Malatinszky* György is. Ezen a tanácskozáson egyéb nem is történt.

A szombati tanácskozásokat megelőzőleg nagy utczai tüntetés volt a katonai javaslatok ellen. Fél-egyháza városból százasküldöttség jött fel, hogy kérvényt nyujtson be aziránt, hogy a javaslatokat a kormány vonja vissza. Amint egy minisztert meglátott az utczán a tömeg, rögtön felharsant:

— Abczug! Lé vele! Abczug Fejérváry!

Bent a képviselőházban személyes természetű

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

kérdések elintézése után felszólalt *Tisza István*, *Tisza Kálmán* fia, még pedig a katonai javaslatok mellett. Nagy érdeklődéssel hallgatták, de bizony nem váltotta be a hozzáfűzött várakozásokat. Beszédét ezzel a kijelentéssel fejezte be:

— Megszavazom a javaslatokat, mert ezzel hazámnak, nemzetemnek teszek jó szolgálatot.

Az ellenzék ez ellen tiltakozott, mikor föláll *Várady Károly* s hosszú beszédben bizonyította, hogy a hazának az tesz szolgálatot, aki a javaslatokat nem szavazza meg. Vasárnap, hétfőn és kedden a farsangi napok miatt nem volt országgyűlés.

A villamos vasuti jegy.

Az ujságok újra bolonddá tettek pár ezer embert. De nem árt. Hadd tanuljanak. Mert azt hiszik legtöbben, hogy a nyomtatott betű — szentírás. Pedig azok az utczán kiabálva hordozott lapok csak népbolondítók! (Tisztelet a csekély kivételnek.)

Egy-két hónappal ezelőtt, hogy, hogy nem, furesa fogadás híre került néhány lapba. E szerint Bécsben egy bálon összetalálkozott *Rothschild báró* és egy magyar magnásasszony. A gazdagodásról folyt köztük a szó s a bankár ezt a kijelentést tette:

— Hígyje meg, most már könnyebben összegyűjtök egy millió forintot, mint akár egy millió elhasznált villamos jegyet.

Nono, jegyezte meg a grófné, elhasznált villamos jegy annyi van Budapesten, mint a szemét.

— Fogadjunk, hogy május elsejéig nem bir összegyűjteni egy milliót.

— Áll a fogadás.

— Ha meglesz a millió, adok Budapest szegényeinek ötvenezer koronát.

Ez a hírecske nagy forradalmat csinált nálunk. Valahány lézengő gyerek van az utczán, mind eldobott villamos vasuti jegyet gyűjt. Valóságos ostrom alá fogják a kocsikát s az utasokat a jegyért. Amyira elterjedt már ez az ostobaság, hogy a főváros közoktatási bizottsága is foglalkozott vele minap s elhatározta, hogy főlhívja az iskolaigazgatókat, szigoruan akadályozzák meg, hogy iskolásgyermek a jeggyűjtés miatt el ne mulaszták az előadást. Már bizonyosan összegyűjtötték az egy millió jegyet, sőt talán kettőt is, de a szenvedelmes gyűjtők fáradsága kárba vezett, mert hiába kopogtattak a kilyukasztott jegyekkel a szerkesztőségekben, hogy jó pénzért eladják, mindenünnen elutasították őket azzal a kijelentéssel, hogy *Rothschild* fogadása mese. Minthogy ugy is van.

Hűséges eselédek kitüntetése.

Sárközy Aurél főispán, a *Komárommegyei gazdasági egyesület* elnöke minap adta át a földművelésügyi miniszter száz-száz koronás jutalomdíját és elismerő oklevelét *Pente József* naszályi eselédnek és *Molnár József* szonódi szőlőmunkásnak. Mindketten negyven éve szolgálgják gazdáikat. *Sárközy* főispán szép beszédben üdvözölte a kitüntetett eselédeket. Csallóközben, Nagykeszi községben *Ádám Péter* béresgazdát jutalmazta meg a földművelésügyi miniszter.

Kosik György erdőkerülőt, aki ötvenkét éve szolgálja *Bacsó* községben a *Malcher*-családot, szép kitüntetésben részesítette a földművelésügyi miniszter. *Nemes Sándor* gálszécsi főszolgabíró február 15-ikén adta át a hűséges eselédnek a miniszter elismerő oklevelét és száz korona jutalmát. — *Vedrődről* jelentik: *Zichy József* gróf vedrődi uradalmában lelkes ünnep volt február 17-én: ekkor adták át a földművelési miniszter kitüntetését *Johanesik János* béresgazdának, aki már ötvenhat éve szolgál hűséggel az uradalomban. Az ünneplő közönséggel a fényesen földiszített községházán *Lamos Károly* helyettes jegyző és a községi képviselő-testület várta *Perger K.* tiszteleti főszolgabírót, a *Pozsonymegyei gazdasági egyesület* képviselőjében megjelent *Ujházy Arpád* jóságigazgatót és *Fikár József* járási állatorvost. *Perger dr.* szép beszéd kíséretében nyújtotta át az ünneplőnek a miniszter 100 korona jutalmát és az érdemeit méltató díszes kivitelű oklevelét. Ezután a betegsége miatt távollevő földesur, *Zichy József* gróf képviselőjében megjelent fia, *Zichy Gyula* gróf kiemelte rövid beszédben az ünneplőnek az uradalomban ötvenhat hosszú év alatt szerzett érdemeit. Ezután *Zichy* gróf megleghangu üdvözlő-táviratot küldött *Darányi* miniszternek. Az uradalom tiz évnél tovább szolgáló eselédeit dusan terített asztal várta a nagyvendéglőben, ahol az uraság rendezte uzsonnán *Schwarzer Jenő* tiszttartó, *Liszkay László* ispán és *Laukota Gyula* könyvelő is megjelent. A hivatalos bizottság tagjait és *Zichy Gyula* grófot *Schwarzer* tiszttartó vendégszerető asztalánál magyaros szíveséggel fogadták.

A legérdekesebb regényt kedvezményes árban, postadíjjal együtt csak 40 krajczárért rendelhetik meg a „*Független Ujság*” előfizetői. A regénykötet czime: »*Kis-Székely pusztulása*» a magyar szabadságharcz dicső idejéből. Számos szép képpel. Legcélsezerőbb a 80 fillért postautalványon küldeni: *Péterfy Tamás* címére. (Budapest, IX. Köztelek.)

Legmegbízhatóbb vetőmagvak
beszerzésére ajánljuk a
Magyar Merőgardák Szövetkezetét
Budapest V alkotmány utca 31.

Hét milliós végrendelet.

Az V. kerületi járásbírószágon Mikinszky István bíró mult hét szombatján délelőtt bontotta föl és hirdette ki *Wechselmann* Ignác lovag, a nagy emberbarát végső akaratát. Ismeretes, hogy Wechselmann nagy összeget hagyott jótékony célra. A felolvasott végrendelet föltünteti az elhunytnek nemes gondolkozását. Wechselmann vagyona 7.160,719 koronára rug. Ebből özvegyének mintegy 1.400,000 koronát, valamint váci-köruti házát és Nagy János-utezai villáját hagyta; gyermeke nem lévén, rokonairól, barátairól busásan gondoskodott. Ami végrendeletének közérdekű passzusait illeti, a megboldogult egy millió koronát hagyott a tanítók, egyet a tanítónők nyugdíjalapjának; ez összeg kamataiból évente oly nyugdíjba vonult tanítók, tanítónők és tanító-özvegyek segélyezendők egy-két száz forinttal, akik vagy akiknek elhalt férjei huszonöt esztendőig működtek állami, felekezeti vagy községi népiskolán és sem szociálista, sem antiszemita hajlamaik nem voltak. Az alapítvány a végrendelezőnek és nevének nevét viseli. Másik nagy hagyománya a megboldogultnak 1.400,000 korona, amit a vakok számára emelendő intézetre szánt. Ezenkívül kisebb-nagyobb összeget hagyományozott harminez, a fővárosban működő jótékonyezélu intézetnek. A jótékonyezélu hagyományok öt millióra rugnak.

Jótékonyágáról híres főúr.

Kiapadhatatlan a jóltevésben való gyönyörűség, mely *Andrássy Dénes* grófot egész életén keresztül vezeti.

Csak nem régen közölték emberbaráti alapítványainak hosszú sorát, most szívének nemességéről egy másik adománya tesz tanuságot. A kisember sorsáért való törődés sugalta az újabb jótéteményét, amidőn uradalmainak összes eselédjeit beiratta az Országos Gazdasági Munkássegítő Pénztárba s valamennyiért 10 esztendőre előre befizette a tagsági díjakat.

Krasznahorkaváralja kies szép vidékén *Andrássy* grófnak gömöri uradalmában nagy öröm volt ezeknek az egyszerű embereknek szívében, amidőn megtudták gazdájuk nemes tettét. — Embertársainak öröme, hálája az a meleg boldogító érzés, melyhez nincs fogható más ezen a földön, bizonynyal átrezgett az ő nemes lelkén is. Áldott szív, mely a jól-

tevésben talál gyönyört, áldott sugallat, mely a jóltevés alkalmait oly szeronésével válogatja. A nagy ember így gondol ősi javának dolgos népére, kiknek munkájából fönséges passziójának élhet: a jóltevésnek. És részelteti őket benne akként, hogy azután nyugodtan hajthatják fejüket munka után álmra. Nyugodt öregségük lesz, mert az országos emberbaráti intézmény terjeszti ki feljükk munkatehetlenségük idejére segítő kezét.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Szaporodó hitelszövetkezetek.

1519 szövetkezet tartozott a mult év végén az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe. Ezek munkája közel 5000 községre terjed ki. A évi forgalom, vagyis az üzletrész befizetések, a kölcsönök és a takarékbetéte pedig 73 millió koronára rugtak.

Eredmény ez? Nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy igen. Nagy és dicséretre méltó eredmény, mely egyformán dicsőíti a szövetkezet alapítóit és vezetőit, mint a magyar népet, amely oly serényen sorakozik a szövetkezetek zászlója alá.

Ha a szövetkezetek terjedésének okait kutatjuk, kölcsönösen kettőre kell rámutatnunk. Az egyik az, ami a szövetkezeteket különösen létrehozta, az uzsora, a másik szövetkezetekben rejlő hatalmas erkölcsi erő. Az uzsora alatt nem csak a népet teljesen kiszípolozó, tönkretévő 100—200, sőt több perczentre dolgozó uzsorát értjük, amelynek képviselőit megtaláljuk falun, úgy mint városban és akik legfőbb támasztéka inkább a könyelműség és a nyomor, hanem azokat is, akik a törvény palástja alatt dolgoznak. Ezekhez kell számítanunk a spekulációra alakult takarékpénztárakat, bankokat, amelyek ma is a mikor példátlan pénzbőség van, 10—15 perczenten alul nem adnak kölcsönt, csak azért, hogy a részvényesek osztaléka 10—20 százalék legyen.

A diadalmas versenyt leginkább ezekkel vették fel a hitelszövetkezetek. Sajnos a szükség sokkal nagyobb mintsem hinnők, mert ime daczára a folyton szaporodó szövetkezeteknek, a bankok és takarékpénztárak osztaléka ma sem csappant meg. Ez azt jelenti, hogy a drága kölcsönöket ma is osztogatják. Szaporítani kell tehát ezután is, a szövetkezeteket — egész addig, amíg a spekuláns pénzintézeteket teljesen még nem fékezik.

Amde szükség van a hitelszövetkezetek további terjedésére a bennük rejlő óriási erkölcsi haszon, erkölcsi erő miatt is. A szervezetlen magyar nép szer-

Ösmeri ön a legujabb "KALMÁR"-rostákat,
Lóhere-mag és gabonatisztító gépeket???

Mindezek a gazda legjobb kincskereső eszközei.

Bővebb felvilágosítást ingylen és bérmentve ad KALMAR ZS. utóda rostagyáros Hódmező-Vásárhelyen.

vezésének legalkalmasabb eszközéül bizonyultak a szövetkezetek. Nevelik a népet a takarékosagra. Hiszen ha mást egyebet nem veszünk is, pusztán az üzletrészek értéke maga is megtakarított pénz. Kerek harmincz millió kamatozó summa, amit 10 krajezáronkon gyűjtöttek a szövetkezeti tagok össze. Szövetkezetek nélkül pedig bizonyosan a koresmárosok telhetetlen pénzes szekrényben lennének.

Kell-e arra rámutatnunk, hogy a szövetkezetek társadalmi munkája mennyire megbecsülhetetlen. Az egyénben az öntudatot nevelik, az összetartás és egyenlőség érzetét pedig olyannyira kifejlesztik, mint ahogy eddig egyetlen más társadalmi szervezet sem. A szövetkezetek falain belől nincs ur és paraszt — nincs szegény és gazdag; csakis egyforma emberek vannak. S ezt a tudatot a tagok kiviszik az életbe is, lassanként átalakul az egész társadalom, az egyenlőség, testvériség oly sokat emlegetett, de ma alig létező eszméi így fognak a gyakorlatban is megvalósulni.

Megbecsülni való tehát a szövetkezetek munkája s az Országos Központi Hitelszövetkezet által elért eredmények méltó örömmel tölthetnek el mindenkit, aki tud nemesen és hazafiasan gondolkodni.

A hitelszövetkezetek terjedésének különben újabb indító oka lesz a jelzalog kölcsönök meghonosulása. Itt vár különösen hazafias munka a szövetkezetekre. A magyar földet megtartani a magyarnak. Azt hisszük, hogy ez oly cél, a minek megvalósítása érdekében sorompóba lép mindenki, aki magyarnak érzi magát. Munkához lát és sorakozik a szövetkezetek kibontott zászlaja alá, melyet oly győzedelmesen lobogtat a jobb jövő előszele.

Dinnyetermesztési és kiviteli szövetkezet. A Békésmegyei Gazdasági Egylet mozgalmat indított egy dinnyetermesztési szövetkezetnek Békésben való létesítésére, melynek érdekében a földmivelésügyi miniszterhez segélyért folyamodott. Darányi földmivelésügyi miniszter leiratában örömet fejezi ki, hogy az egyesület a maga hatáskörében igyekszik a növénytermesztést több oldaluvá tenni. Vetőmagot juttat, tanítót küld le, sőt pénzt is engedélyez arra a célra, hogy a szövetkezet bizalmi emberét külföldre, hogy a szövetkezet által termesztett dinnyének piacot keressen.

Egy szövetkezet nemzeti hivatása. Ezuttal a moróci szövetkezetről akarunk megemlékezni, amely Turócmezgye tótoklakta vidékén nemcsak szép üzleti eredményt birt fölmutatni, hanem a legszebb erkölcsi hiva-

tást is teljesít. A derék igazgatóság példát mutat arra, hogyan lehet megnyerni az idegen ajku honpolgárokat a magyar nemzeti eszmének, amidőn meggyőzi arról Mosócztót lakosságát, hogy testvéreinek tekinti őt s tőle telhetőleg igyekszik a fogyasztási szövetkezet által javítani anyagi helyzetén. Az ilyen eleven példa a legjobb utmutatás arra, hogy ha a magyarság nem zárkozik el attól, hogy a tót vidékeken is kezébe vegye a szövetkezetek vezetését, nemcsak annyiban teljesít nemzeti kötelességet, hogy a nép anyagi felsegélyezése által gátat emel a növekedő kivándorlásnak, hanem elsimítja azokat az ellentéteket is, amelyeknek kiélesedését nemzeti kérdésnek nevezzük. A közigazgatási hatóságok is megtanulhatják ebből, hogy ha tulzott buzgalomból a szövetkezetek térfoglalásának nem emelnének gátat, hanem éppen a nemzetiségi vidéken egyengetnék ezek útját s jóakaratu támogatással bizonyítanák be, hogy szívükön viselik a tót nép érdekét s szívesen előmozdítják anyagi és erkölcsi előrehaladását, akkor igazán szolgálnák a haza érdekét, mert a szövetkezetekben megtalálnák a pánszlávizmus legjobb ellenszerét.

Tolvajok a kaszárnyában. Tavaly októberben történt, hogy mikor Merhál Ernő huszárőrnagy egyhónapos szabadságáról hazatért, a Ferencz József kaszárnyában lévő lakását kifosztva találta. Az enyves kezű látogatók alaposan végezték a munkájukat, 3000 koronát érő ruhát és ékszert vittek magukkal. A kiletüket azonban nem sokáig tudták elrejtetni, a rendőrség hamarosan rájuk akadt Mazourek Hugó brünni származású mézszároslegény és kollegája, az aszódi illetőségű Horváth István személyében. A lovagok által ejtett zsákmány elrejtésére két faczér cseléd, Lakatos Julianna és Damján Julianna vállalkoztak. Urak és hölgyek, kiki a párjával állottak a törvény előtt. A két sanda mézszáros nem tudott mást fölhozni a védelmére, mint hogy — nyitva találták az ajtót. A törvényszék Mazourek Hugót 2 évi és három hónapi fegyházra ítélte, a melynek kitöltése után örök időkre el kell hagynia a szép Magyarországot, Horváth István 2 évi fegyházat, a két barátságos hölgy pedig 3—3 hónapi fogházat kapott. A társaság föllebbezett.

A bibliás ember sajtópöre. Szatmári Sándor jó módu debreczeni civist, a kálvinista Rómában mindenki „a bibliás ember“ néven ismeri. Az ó- és új-testamentum neki az, a mi az igazhivő muzulmánoknak az

Teljes áron vásárol	
Luczerna, lóhere és mindennemű »» takarmánymagvakat. ««	Legelőnyösebb feltételek mellett értékesít mindennemű »»» gabonafélét, szeszt ««« és szállít erőtakarmányokat.
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-u. 31. sz.	
Szállít, illetve berendez tejgazdasági- és takarmánykészítő gépeket, tej- és takarmánykamrákat, világítási- és szivattyu- »»»»»» telepeket. ««««««	Legajánlatosabb forrás mindennemű gazdasági — anyag és eszköz beszerzésére. — Alapszabályait és árjegyzékét kívánatra azonnal megküldi.

alkorán. Minden néven nevezendő majánjogi, bűnügyi és telekkönyvi bonyodalmas kérdésekben a bibliától kér tanácsot. Az új-testamentumból pedig a szociális kérdést akarja megoldani, a mi miatt minduntalan konfliktusba keveredik a királyi ügyészséggel. A Népbárát ezimmel lapot is ad ki, amelyben tavaly Tóth esz-madia-legény irt vezérezikket. A politikus esz-madia a negyvennyolcadiki törvényekről elmélkedve, arra a meggyőződésre jutott, hogy az egész csak írott malaszt és szemfényvesztés, az uralmon levő párt soha sem vette komolyan, azért csoportosuljon a nép az egyedül üdvözítő szociálizmus lobogója alá. A debreczeni esküdt-bíróság Tóth Imrét osztály- és alkotmány ellen való izgatás vétsége miatt öthónapi államfogházra és négy-száz korona pénzbüntetésre ítélte, a bibliás embert ellenben fölmentette. A Kuria mult héten Tóth büntetését három hónapra szállította le s a pénzbüntetést is elengedte.

Halálos ítélet. Bécsben kedden az esküdtbíróság ítelt Schönekl Antal kézművessegéd bűnpörében, akit azzal vádoltak, hogy Jüllich Julia nyolczvanegy éves trafiksnét meggyilkolta és kirabolta. Az esküdtek bűnösnek mondták a vádlottat a rablógyilkosságban, mire a bíróság *kötélhalálra* ítélte.

Lehet-e ügyvédjelölt védő? E kérdés eldöntése végett tartott pénteken délelőtt a Kuria büntető szakosztálya teljes ülést. Okot erre azon körülmény adott, hogy a Kuria II. büntető tanácsa f. hó 3-án megsemmisítette a kalocsai esküdtszéknek azon ítéletét, mely kimondotta, hogy a rablógyilkossággal vádolt Dér Károly földművest kötélt általi halálra ítéli, mivel a vádlottat a kalocsai főtárgyaláson a kirendelt védő helyettese, egy ügyvéd-jelölt védte. A kuriai tárgyaláson a vádat képviselő Baumgarten koronaügyész helyettese azonnal felszólalt a megsemmisítés ilyen indokolása ellen, melyet most a plenum elé is vitt. A teljes ülésen az előadó határozottan megengedhetőnek tartja az ügyvéd helyettesítését bejegyzett helyettese által is. Vele azonban Tóth Gerő vitatta az ellenkezőjét, de a teljes ülés az előadó álláspontjára helyezkedvén, kimondta, hogy védőügyvéd, akár kirendelt az, akár magánvédő, helyettesítheti magát bejegyzett ügyvédjelöltje, akár más ügyvéd által is. A felelősség természetesen mindenkor a kirendelt vagy megbízott védőt illeti, ki helyetese ténykedéséért felelős.

Magyargyalázó tanító. Lázár Viktor nagyszabeni tanító rövid idő előtt Kossuthot és a magyarokat gyalázó cikket irt egy nagyszabeni ujságban. A kolozsvári esküdtbíróság négy havi államfogházra és 60 korona pénzbírságra ítélte a magyarfaló tanítót. Lázár Viktor az ítélet ellen semmiségi panaszt adott be, melyet budapesten a kir. kuria elvetett s a kolozsvári esküdtbíróság ítéletét egész terjedelmében jóváhagyta.

• MI UJSÁG? •

A trónörökös keleti utja. *Ferencz Ferdinánd* herceg felesévével szerdán keleti utnak indul. A herceg csak husvétkor érkezik vissza Bécsbe.

A családi Lenau-szobor. Temesvárról írják, hogy a csatádi *Lenau*-szobor leleplezését a jövő évre halasztották. A szobor elkészítésével *Fadrusz* Jánost bízták meg, aki már dolgozik rajta.

A temesvári Hunyady-kastélyt Schulek Frigyes tanár a kultuszminiszter megbízásából behatóan megvizsgálta a jelenleg tűzérsegi szertár gyanánt szolgáló épületet megállapította, hogy az egykori Hunyady-kastélyból csak néhány földalatti falrész van meg, maga a földalatti épület eredetileg török vár volt s a főlzabadulás után, 1727-ben, az osztrák kormány restaurálta, 1849-ben a magyar sereg ágyui teljesen szétrombolták s 1850-ben az osztrákok újból fölépítették. Valószínű, hogy ez által a tudományos vizsgálat által veszíteni fog a régi kastély műértékéből.

Nagy tűz Pécsen. Pécsen Krausz és Weisz katonai szállítók raktárhelyisége kedden éjjel leégett. A raktárban nagymennyiségű zab és 10.005 koci széna volt felhalmozva. A tűz keletkezésének oka még ismeretlen. A kár meghaladja a 100.000 koronát.

Ünneplések. *Tormay* Béla miniszteri tanácsost, *Molnár* István országos gyümölcsészeti felügyelőt és *Serbán* János tejjgazdasági felügyelőt, a magyar mezőgazdaság körül sok érdemet szerzett ezt a kiváló három férflut a király tudvalevőleg legutóbb kitüntette. E hárméskitüntetés alkalmából az Országos Magyar Gazdasági Egyesület lakomát rendezett, amelyet pénteken tartottak meg a Royal-szállodának egyik külön termében. Mintegy nyolczvanan vettek részt az ünnepségen.

Gazdák figyelmébe. A gazdaközönség jól felfogott érdekében nem győzzük hangsúlyozni és figyelmét felhívni az 1894: XII. t.-cz. 52. § a és ezen törvény végrehajtására vonatkozó utasítás 52. §-ra, melynek értelmében figyelmeztetnek a gyümölcskertek, szőlők és egyéb földbirtokok tulajdonosai, hogy a *kártékony rovarak és hirtnyók irtását legkésőbbben f. év márczius végéig hajtsák végre.* A hegy- és mezőőrök, nemkülönben a rendőri közegek a kellő ellenőrzés gyakor-

A magyar kir. államvasutak gépgyáranak lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége
Budapest, Váci-körut 32. szám,

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait, és végre

„MILLENNIUM“ legújabb szerkezetű fűkaszálo-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit, továbbá: aczélföntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

latára utasítatnak és hogy azon tulajdonosok ellen, kik ez iránybani kötelességüket hanyagul vagy éppen nem teljesítik, az 1894. évi XII. t.-cz. 52. és 53. §-ai teljes szigorral alkalmaztassanak.

A czipészek bérharcza. A budapesti czipőgyárosok munkásai csaknem valamennyien beszüntették a munkát s együttesen követelik a béremelést, a goromba munkavezetők elbocsátását, tiszta, egészséges műhelyeket. Az általános bérharcz eszméje rohamosan terjed s napról napra más-más gyárak és műhelyek munkásai hagyják abba a munkát.

Kincsásók a krizbai várban. Krizba, brassóvármegyei községben az utóbbi időben különös hír kapott lábra. A hír arról szól, hogy az erdőkoszoruzta bérczen álló krizbai várromok alatt egy hőltövényi szász földmives kincseket talált. A várból két omladozó falrészlet maradt meg. A csucs alatt, lejjebb a fák között van egy kisebb falrészlet. A hír szerint e rom alatt bukkant a földmives a kinosre, mely két rézüstben lévő arany- és ezüst-pénzből és régi arany ékszerből áll. A falusi nép vakon hisz a kincstalálás hírében, mert a romokról az a legenda él közöttük, hogy hajdan rablólovagvár volt s így valószínűnek tartják, hogy rejtett kincsek vannak a romok alatt. Több kalandos vállalkozó akadt már, aki éjnek idején a romok körül kincs után kutat.

A délvidéki pénzhamisítók. A minap egy régóta működő pénzhamisító-bandát lepleztek le Ujvidéken. Most azt táviratozzák onnan, hogy a banda fogva levő vezére, Major Ferencz beismerte bűnét. Atyja, Major Adám, akit szintén letartóztattak, tagad mindent, míg anyja szabadlábban van, A bűnrészesek közül szabadon Sikoparia Olivér és Miksa a gépet Zsablyára vitték; Velieskov Persza vette annak idején a köveket. Baranyai József, Barisev Péter, Major Verona voltak kiszemelve a hamis pénz beváltására. Velieskov Jelina szállította a festéket: öt elfogták. A pénzhamisítók először 10 forintos bankjegyeket hamisítottak, mikor ezeket bevonták, elégették a készletet és 20 koronásokat készítettek. Kosztics Mikó jareki (Szerémmegye) lakos közvetítésével Bolez Frigyes házában kezdték először a pénzhamisítást. Koszticsot és Bolezot mult héten elfogták.

Megszökött léghajó. Stockholmból írják, hogy kedden föl kellett volna szállnia a Swenske nevű nagy léghajónak. A fölszállás előtt a vihar elszakította a léghajó gondoláját és a keleti tengeren át dél felé vitte Németország irányába.

Kaszavásárlók figyelmébe. Ilyenkor és tavasz kezdetén a gazdaközönséget számos czifra nevekkel ékeskedő és sokat ígérő kaszavásárlókkal, plakáttal, körlevelekkel árasztják el. Egyik czég a másikat tullicizálja a kaszák feldicsérésében a képtelenségig. Egyik czég a másik kaszáját becsméreli és a magáét éjig magasztatja. A kaszavásárló közönség jóhiszeműségét így akarja a maga hasznára értékesíteni. Ez egy újabb, kényelmesebb módja a közönség kiszípolozásának mint vigéczek sáskajárása, melyet a törvény betiltott.

Ovatosság tehát nagyon is helyén van!

Hogy holmi kereskedői tulkapásoknak vagy furfangnak fel ne üljünk, ajánljuk a a gazdaközönség és a szövetségi üzletek figyelmébe, egy kiváló, az acéltéchnika terén korszakot alkotó „Szent Antal“ védjegyű ezüstaczel kaszát, mely vegyi összetételénél fogva a létező legjobb anyagból készül és a maga nemében utólérhetetlen. Ezen kaszák szabadalmazva és a törvénytől védve vannak, mely kaszák utánözása szigoruan büntetettik. A szabadalom tulajdonosa Sohr József czég Somogy-Szill, ki a Szent Antal jegyű kasza egyedüli és kizárólagos szállítója. A czég kívánatra bárkinek ezen kaszákra vonatkozó felvilágosítással ingyen szolgál. Epp úgy bárkinek ingyen küld, aki egy levelezőlapon hozzá fordul, képes árjegyzéket.

Ezen hírneves czéget ajánljuk a kaszavásárló közönség saját érdekében figyelembe, mielőtt bárkinél is kaszák végett érdeklődik. Bővebbet a hirdetés mond.

Lapunk mai számában közölt *Fehér Miklós és Tsa* gépgyár-részvénytársaság hirdetésére lapunk t. olvasóinak b. figyelmét felhívjuk.

Jencs Vilmos gyógyszerész mai számunkban megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét bátorokunk felhívni.

JENCSES-féle
Magyar Restitutios-Fluid
lovak és szarvasmarháknak.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

Az állatok izomerejét fokozza, kitarthatóvá, erőssé teszi; meggátolja a lábak merev bénulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCSES VILMOS gyógyszerészertára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:
Dr. Egger, Nádor'gyógyszertárában
Budapest, VI., Váci-körút 17.

A „Sohr Szent-Antal“ ezüstaczel-kaszagyár, melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője és elárúsítója

Sohr József, Somogy-Szill,

ki a londoni kiállításon is nagy aranyéremmel és díszoklevéllel lett kitéve. — 100 koronát fizet annak, ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni. — 200 koronát fizet annak, a ki 100 drb „Sohr Szent-Antal“ ezüst-aczel kaszái közül 5 rosszat tud előmutatni. A ki teljesen megbízható jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát senkitől ne vásároljon és ne rendeljen, míg fenti hírneves czégtől képes árjegyzéket nem kér, melyet az bárkinek ingyen és bérmentve küld.

Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelezőlapon. — A téli hónapok legalkalmasabbak megrendelőket gyűjteni. Gyűjtőknek kedvezmény. — Teljes jótállás! — 10 drb rendelésnél 1 drb ingyen! Lelkiismeretes kiszolgálás! — Több ezer köszönőlevél és utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésükre.

„SZENT-ANTAL“
ezüst-aczel borotva 3 évi jótállással 1 frt 50 kr.

• **GAZDASÁGI DOLGOK** •

A gabona soros vetésének hasznáról.

Sok viz folyt le azóta a Dunán Pozsony mellett, hogy ott egy Locatelli nevű karinthiai nemes ember az Ur 1664, évében Ferdinánd királynak minden rendű és rangu népe jelenlétében bemutatta az első vetőgépet. Vác mellett is sok viz folyt le azóta, hogy ott a gabonának soros vetését gyakorolni kezdték és annak hasznáról nyomtatásban is számot tettek.

Azt gondolhatná ezek után valaki, hogy egy szó nem sok! de az is fölösleges annak a bebizonyítására, hogy mennyire hasznos masina az a sorvetőgép. Igaz, vannak hazánkban is egyes vidékek, ahol a vetőgép — mint Moson vármegyében — már egy fél évszázad óta meghonosokott. De hát még mindig vannak fölös számmal oly vármegyéink, ahol meg volna minden feltétel az eredményes sorvetéshez, de még sem nyulnak a polgáremberek a sorvetőgéphez. Még mindig azt tartják sok helyen a kisgazdák, hogy a vetőgép csak a nagy uraknak való.

Eleintén Mosonban csak úgy kedveltették meg a gyárosok a vetőgépet, hogy igen olcsó, rövid szekrényű 5 és 7 soros vetőgépeket gyártottak. De csakhamar reájöttek a kisgazdák maguktól arra, hogy ilyen kis gépecskék, valamint az egysoros vetőgép csak a kerti művelésnél van helyén vagy hiányos vetősorok kijavítására való.

Kiszámították maguknak, hogy a géppel való sorvetés mellett vetőmagban magában annyit takaríthatnak meg, hogy annak árából hamarosan megtérül a vetőgép beszerzési költsége, a mely végül sem oly nagy, hogy beszerzésétől idegenkedni kellene, mikor ma már a verebek is azt csiripolják, hogy a szórva-
vetés mellett 1. vetőmagot pocsékolunk, 2. vetésünk nem kél ki olyan egyenletesen és nem erősödik meg oly gyorsan, mint a soros vetőgéppel kellő mélységbe aláhozott magvetés után. Nem akarom újból fölmelegíteni régi mondókáim káposztáját és oly tapasztalatokkal előhozakodni, melyekről már mások is hallottak. Arra szoritkozom, hogy egy tavalyi kísérletről beszámoljak, melynél két teljesen azonos minőségű egyformán előkészített és egyenlő trágyaerőben levő szomszédos egy-egy katasztrális holdat szórva és sorvetőgéppel vetett be egyik gazdatársam. Rozsot vetett volt, még pedig szórtvetésnél 100 kilót, a sorvetésnél 70 kilót holdjára; úgy, hogy már a vetőmagban való megtakarítás 30 kiló volt, a mi pénzértékben kiszámítva (a vetőmag métermázsája 14 korona volt) 4 kor. 20 fillért tett.

A termés volt:

☞ A képes biblia. ☞

Vetés mód	Mag kilogramm	Szalma
szórva	625	1575
sorba	729	1667
Több a sorvetés javára	104	92

ami pénzértékben 14 korona 56 fillér, a szalmának 3 koronában felvett árnál (mert javarésze zsup-szalmaképpen értékesült) ismét 2 korona 97 fillér, összesen 17 korona 53 fillér. Ha vetésünk 10 hold volna, a termett mag jobb minőségét számitáson kívül hagyván, a vetőmag-megtakarítás beszámításával 175 korona 30 fillér több bevételünk lenne sorosvetés mellett. Ki-ki tehát akár előre is kiszámíthatja magának, hogy mikor térül meg neki a megtakarítás és jobb termésben a sorvetőgéphez fektetett pénze.

Ha egyenkint kevés volna a falubeli kisgazdáknak a bevetendő földjük, hogy külön vetőgépet vásárolhassanak, annak eredményes kihasználása végett közösen vegyenek maguknak egy sorvetőgépet. Tudok arra esetet, hogy a községbeli gazdák szövetkezve egy gőzeséplő garnitúrát vásároltak; tehát abban sem volna boszorkányság, hogy a sorvetőgép a legszegényebb faluba bevonulhasson. Nem kell hozzá egyéb, csak valamivel több egyetértés, kevesebb bizalmatlanság és irigykedés, mint azt nálunk sajnosan oly gyakran tapasztaljuk.

Rodiczky Jenő.

A köles termesztéséről.

A kölest rendszeresen termesztetni csak vidékenként szokásos, de mint hízagpótló növény másutt is figyelemre méltó. Előfordulhat az az eset, hogy a gazda a kedvezőtlen időjárás következtében beállott munkatorlódás miatt elkésik a vetésekkel s kénytelen egy olyan növényhez nyulni, mely rövid tenyészideje miatt akkor is vethető, midőn már értékesebb növények vetési ideje elmúlt. Hasonló eset állhat be abban az esetben is, ha az árvíz vagy késői fagyok elpusztították vetésünk egy részét, a midőn ugyancsak a kölessel pótoljuk a veszteséget, amely magjának kedvező összetétele miatt nagyon jó abrak-takarmányt szolgáltat s a piacon is jó áron értékesíthető.

A köles mindenütt termesztendő, hol a tengeri jól beérik, fejlődéséhez sok meleget kíván és a szárazságot jobban bírja, mint a hideg, nedves időjárást. Legjobban szereti a humózus homok vagy lazább természetű vályogtalajt, nedves kötött agyag termesztésére nem való. Szereti a friss törést s ilyen helyen gyakran is termesztik. Sovány talajon ezélszerű alája trágyázni, különben pedig előveteménye alá trágyázunk. A műtrágyák közül különösen a szuperfoszfátot hálálja meg.

Vetés ideje május—június hónap, esetleg később, korai tarlóba is vethető. A vetőmagot a köles-üszög ellen 1—2%-os rézgálicz-oldatban kell csávázni, úgy, hogy egy megfelelő nagyságu kádban a rézgálicz-oldatba vékony sugárban beleöntjük a kölest s 5—10 perczig kavarva megmossuk azt, leszedve a pác tejetén uszkáló laza szemeteket. Azután a vetőmagot széttergetjük megszáradás végett, majd pedig 12—20 cm. sortávolságra elvetjük. Vethető szórva is, de a

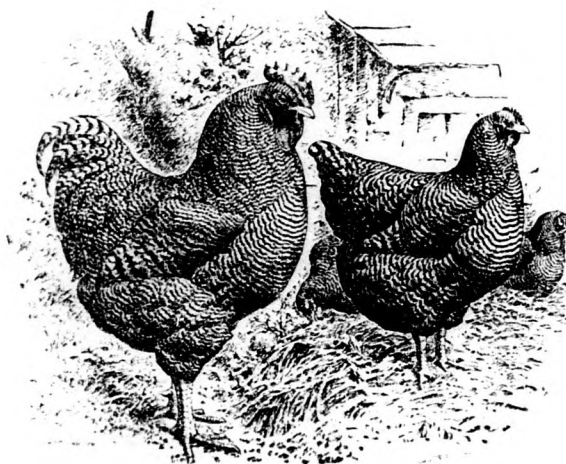
sorbevetés ajánlatóbb; kat. h.-ként egy sorba 12—18, szórva 20—30 liter mag szükséges. A magot nem szabad 2 cm.-nél mélyebbre vetni s vetés után be kell boronálni s lehengetni. Vetés után, ha eléggé megerősödött, ezélszerű azt megboronálni, egyéb ápolásra azonban nincs szüksége.

Miután magja nagyon könnyen pereg, aratását nem szabad addig halasztani, míg szalmája megsárgul s magja teljesen megéri, mert ez esetben nagyon sok mag megy belőle veszendőbe. Ha a bugák felső része sárgulni kezd, már aratható. A learatott kölest nem szabad rendben hagyni, hanem mielőbb apró kékébe kell kötni, ha a szalma hosszúsága megengedi, ellenkező esetben apró petrenezékbe, majd pedig boglyákba kell gyűjteni. 2—3 napi utóérés elegendő s ezután vagy mindjárt vontatókból csépeljük el, vagy előzőleg lehordatjuk az asztagba.

A köles hozama kat. holdanként 8—17 hl. között változik. Szalmatermése pedig 7—14 méter-mázsa között.

Valami a plimut tyukokról.

Nagy hibája volt mindig és az egész világ előtt, a plimutnak roppant vastag és hosszú lába. A tenyész-

Plimut kakas és tyuk.

tők emiatt észretértek s kezdték a plimutot lejobb szállítani, zömököbbé tenni az által, hogy széles hát és hosszú mellestokat képeztek esontvázai. Ahol esont és izom van, oda hus is rakodhat s így lett a nyakig láb plimutokból szép és arányos zömök alacsony lábu gazdasági tyuk, amint azt ábránkon láthatjuk.

Itt a kakas kissé rövid, azaz nyerge keskeny s farka kissé magas.

Ezzel kapcsolatosan mellestontja rövid és meredek — ami hiba. A tojó azonban mi kívánni valót sem hagy hátra, tökéletes állat az aminőt elképzelni csak lehet, pedig természetben csakugyan előfordul ily ideális alakban.

A mi szempontunkból a plimutnak meg az a nagy hibája van, hogy csőre és lába sárgaszínű, nekünk tehát ezt a tenyésztési hibát, mely a kereskedelmi értékesítést nagyban befolyásolja, kellene kiküszöbölni s helyes tenyész kiválasztás útján odahatni, hogy csontszínű, fehér vagy rózsás színbe játszó csőrű

és lábu plimutokat tudjunk előállítani, amelylyel elérnők azt, hogy a kendermagos színű baromfiakat nem szorítanak ki idővel a fehér, fekete vagy a sárgaszínű baromfiak.

Czél tudatos eljárással pár év alatt ezt elérhetnők s ez kétszeres értékkel bírna.

A fejés módja.

A fejés módjának nagy befolyása van a tejhozamra, mert általánosan ismert tapasztalat, hogy a jó fejő sokkal több tejet képes tőgyből kifejni, mint a rossz. Éppen ezért nem fölösleges összefoglalni mindazon támpontokat, amelyek a fejés leghelyesebb módjának megállapításánál figyelembe veendőek.

A fejőnek a tehénnel kiméletesen és türelmesen kell bánnia; durva, az állatokat ok nélkül zakató embert nem szabadna tűrni a tehenészetben. A tőgyet ki kell használni a végsőig, hogy ne maradjon benne fejés után egy csöpp tej sem, mert e nélkül termelőképessége gyengül. A fejést úgy kell végezni, hogy a tehénnek ne legyen kellemetlen, sőt úgy, hogy szívesen hagyja magát fejni. A tőgybimbókat a fejés alkalmával a tövüknél kell megfogni és végig simítani, nem pedig a végükön. Gyorsabb és erősebb kézmozdulatok csak akkor engedhetők meg, ha a tej már megindult. A fejést sohasem szabad félbeszakítani, mert minden ily megszakítás veszteség, a fejés alatt pedig az állatnak feltétlen nyugalomban kell lennie. A fejési időszakok pontosan betartandók. Az istálló világos, tisztalevegőjű legyen és minden eszközzel arra kell törekedni, hogy a tej a piszoktól megóvassék.

MULATTATÓ

FENYŐVÁRY IBOLYKA.

Eredeti székely regény. Irta: Péterfy Tamás.

(Folytatás.)

(9)

Egy kisebb ládában vittem le a szekérre, amit öméltóságától kaptam az Ibolyka neveltetésére. A nagyobb biztonság kedvéért lezárra sem engedte ő méltósága, hanem vasedényekkel megrakva felül, — edényes ládának alakította, sőt még úgy is kellett tegyek, mintha kiakarnék szedni belőle, a könnyebben lecipelhetésért. Fölnyitám a láda fedelét, hogy kiszedjek.

— Minek azt a jól bepakolt edényeket kiszedni? — szölt a fiatalabb esiki góbé, — elbirjuk mi. Ugy-e apó?

Csakugyan megfogták és fölemelték. Nagyot óhajtottam, mintha nagy erejükön elbámulnék, pedig zért tevém, amért szerencsésen átestem a nehezebb

felén. A szekeren aztán lezártam, nehogy kihulljanak az edények...

Tíz órakor olindultunk a hátsó udvar felé. A mint ölemben tartva a kis gyereket — visszatekintek a hátsó kaputól; láttam egy négy lovas fogatot amint megállt a kastély főbejárójánál. Lassan ballagtak az ökrök, s időm maradt végig nézni, miként zár be a méltóságos ur valamennyi ajtót, s felült a kocsira. Egynehányszor visszafordult még a gyönyörű kastély felé, mert honvédtiszti ruháján csillogni láttam a mellgombokat, aztán tova szaladtak a gyors paripák az országut felé.

— Nem tudod, hogy hová ment akkor? — kérdé a pap Anistól.

— A csatába. Ott is vészett, nem jött vissza többé. A kastély azóta bezárva áll, csupán az öreg udvarbíró gondjaira bízva, aki mai napig is várja urának visszatérését.

— És Ibolykáról nem tud senki?

„A sváb parancsnok sietve rendezi embereit.“

— Rajtam kívül csak a jó Isten tudott eddig, most még a korondi öreg pap is tudja, de csak azért, hogyha megölnek az oláhok, — irásban hátra hagyja az én Ibolykám számára azt. Én megesküdtem volt a szent keresztre, most a tiszteletes ur is esküdjék meg arra, a mi a legszentebb.

— Nekünk csak egy van, a ki szent — Anis édes leányom, — az Isten! — szölt az öreg unitárius pap...

— Ugy hát arra esküdjék meg tiszteletes ur!

— Arra pedig esküdni éppen nem szoktunk.

— Szent szüsz anyám ne hagyj el! Akkor?

— Mi csak fogadni szoktunk, nem esküdni édes leányom, de a mit fogadunk, azt meg is tartjuk.

— Ugy fogadja titkomat a minden szentekre!

— Mondottam már, hogy Istenen kívül nekünk a többi nem szent.

— Oh Jézus, Mária, Szent József ne hagyj el!

— Azért ne félj leányom! én a mit fogadok, megtartom, mert lásd, ha megharagszik az egyik szentetek, — van még egy néhány száz, a kikhez imádkozhattok, könyöröghettek, de ha reánk megharagszik egyetlen szentünk, a jó Isten, bizony nincs

több, akihez közbenjárásért fohászunk. De légy nyugodt. Fogadom az egy igaz Istenre, hogy titkodat megőrizem, a míg Ibolyka érdeke megkívánja, s ha úgy hozza a sors, akár a siromba is elviszem magammal.

Anis nem vala meglegedve ezzel a rövid fogadkozással! Ó legalább is három gyertyát és egy feszületet, meg vagy huszonöt szentnek hathatós támogatását kívánta volna. Ezért mélyen elhallgatott, nem beszélt el hazaérkezésüket, meg az arany tányérokkal telerakott tulipántos vasláda elhelyezését.

Az öreg tiszteletes ur sem kívánt többet tudni a kedves leányka életéből. Az igaz, hogy Anist attól a pereztől kezdve többre becsülte, mint cseléd! csupán csak ne lett volna olyan vakbuzgó!

Az oláhokat késő estig várták félelem között remegve, de hasztalan! Azok mégsem akartak megérkezni. A zivatar tovább tombolt, magával hordva a csikorgó havat és az őrszemre kiállított góbék nagyobb biztosság okáért óriás nagyságu korondi fazekakkal eltorlaszolták az utakat Parajd felől. Hadd essenek bele az oláhok az óriás korondi fazekakba, ha beakarnak törni az ők csendes falujoknak békés polgárai közé!

VI. Fejezet. Hó fölött, hó alatt.

Három lábszánkós utazónkat Parajd fölött a dombon hagytuk volt el, mikor vitorla ernyőjüket kinyitva utnak indította őket a szélvész Pálfalva felé. Szurós tölesérekkel borított testük alig mozdult erre-arra valamit. De miért is mozgatták volna? miért fáradtak volna? Palkó Jancsi befogta a rohanó vihart paripának s ők csak neki vetve hátukat az orkánnak és belekapaszkodva a vitorla nyelébe, tova repültek vele.

Felsőfalva mellett, mint a gondolat — elsiklottak néhány perc múlva. Beszélni nem tudtak a vastag báránypőr süvegektől, mely fejeiket eltakarta. Félóra múlva Korond felett haladtak el s kikerkeztek a pálfalvi tetőre, hol nem láttak egyebet csillogó fehér hónál, bármerre tekintének. Utról? szó sem lehetett! Fehér hótenger volt a fensik, melyen nem láttak tovább harmincz lépésnél.

Jancsibá vezetett — és ők követték. Mikor vagy negyven percig rohantak előre a fensikon Pálfalva felé: az öreg Jancsibá bosszankodva megrázta fejét és mormogott valamit. (Bizonyosan valami betyár imádság lehetett.)

Fejük fölül egy pár hollónak baljóslatu károgaása hallatszott, majd többen többen szállingóztak elő s szomorú hangjukkal eltöltötték a levegőt. Rá csakhamar hallatszott a farkasok távoli üvöltése.

Palkó Jancsi visszapillantott.

— Most rám hallgassanak uraim! — orditá keményen. A két urfi fölnebb emelte süvegét, hogy hallhassa a parancsot.

— A fegyverekkel csak előre szabad löni! — rikoltozó Jancsibá visszafordulva rohanásában. Előre is csak, ha éppen muszáj. Hátulról védve vagyunk az ordasoktól! Legdrágább az ernyőnk! Erre vigyázzon mindenki, mert nélküle elveszett! Az egyensúlyozó rudat keményen fogni! azzal ütni nem szabad! A lábakat erősen tartani, mikor ránkiszöknek a farkasok! Értették-e? Hallotték-e?

— Megértették!

— Hátulról nem védjük magunkat! Most a süveget lehuzzuk jól!

(Folyt. köv.)

Márczius 15.

*Márczius volt, hogy az Isten
Teremtette*

*E világot ily színesre
Ily kerekre.*

*Emlékére fakad a rügy
S mint az oltár,
Illatot küld fel az égre, —
Ez a zsoltár . . .*

*És e zsoltár égre száll és
Vissza szárnyal
Tele szöve égi vágygyal —
Szabadsággal.
Ezernyolczszáznegyvenyolczban.
Ez a hónap
Volt szülője derekán, a
Szabad szónak . . .*

*Szabad szónak, szálló szónak
Mindörökre,
Földre nyugzó rabbilincsek
Széttörője . . .
Szabaddá lett e napon a
Test, a lélek.
Őseink szép szent hazája
Ujra éledt . . .*

*E napon kelt szárnyra a dal
Mint a szózat: —
Talpra magyar! szaggasd széjjel
A békódat! . . .
E napon kelt égre eskünk: —
Magyaroknak
Istenére! nem lát többé
Szem raboknak! . . .*

*E napon szállt égre eskünk: —
Soha többé
Nem leszünk rab, csak szabad nép
Mindörökké! . . .
Testvérré lett, egybe olvadt
Minden ember,
Egy szive lett, égi tükrök: —
Mint a tenger . . .*

*E napon volt kezdete a
Szép világnak,
Vértelen volt születése
Mint virágnak.
E napon szállt fölübünk az
Isten lelke.
Hit, reményt és szeretetet
Hintve szerte . . .*

*Itt hallotta fogadásunk,
Esküvésünk: —
Szabadságért meghalunk, vagy
Vele élünk! . . .
Ismételjük, megújítjuk —
Halld nagy Isten!
A hogy élünk, szent kegyelmed
Ugy segítsen! . . .*

Petrus Jenő.

Képeinkhez.

Regényünk képei. Most folyó eredeti regényünkhöz a rajzok késése miatt csak mult számunkban kezdtük közölni a díszítő képeket. Első képen *Palkó Jancsít*, a kaeskarings eszü székely góbét mutatjuk be. Megszólalásig hü az arca, eredeti az alakja. A vele egy asztalnál ülő két regényhős is jellemző alakok. Mai számunkba már a csupas szájú német katonák kerültek bele. A szép rajzok különben *Spisák Gyula* festőnk tehetségét dicsérik és a regény keretébe találó szép képek egész sorozata jön a regényhez ugyancsak Spisák Gyulától, mert egy alkalmat sem akarunk elmulasztani, hogy ne kedveskedjünk olvasóinknak.

A képes biblia. Vége a farsangnak, vége a báloknak. Benne vagyunk a nagybőjtbe. Szinte jól esik, hogy vallásos képét mutatunk be olvasóinknak. Az öreg barát ül régi bőrrel bevont székén és élvezettel lapozgat a képes bibliában. Olvas és csodálja a szép rajzokkal díszített bibliát, mely igen régi lehet és becses. Majd imádságba merül. Mi is imádkozunk, mert nagy bőjt van.

Apróságok.

Székely táncszók. (Gyűjtötte Péterfy Tamás.)

Hipp, hopp korom büz,
Ég a szemed mint a tüz.

Ha az enyém úgy égne
Száz forintot meg érne.

A büszke vádlott. Grün Mór rovott multu kereskedősegéd lopott, de rajtacsípték. A budapesti büntető törvényszék egy évi börtönre ítélte Grün Mórt.

— Felebbezek, mert ártatlannak érzem magamat! — jelentette ki nagy hangon a vádlott.
— A felebbezést a törvényszék elfogadja s az iratokat fölterjeszti a Táblához.

A vádlott arre megszólalt:

— Miért *hurczoltassam meg a nevemet a Tábla előtt is*, én, nagyságos elnök ur, visszavonom a felebbezésemet s megnyugszom az ítéletben.

Szórejtvény.

— Miesek Györgytől. —

Az alakom hegyes, De van, hogy emberek
Melynek ize édes. Fejükön viselnek.

A megfejtéseket legzélszerűbb levelező-lapon beküldeni.
Megfejtési határidő 1903. márczius hó 7.

A „Független Ujság” 7. számában közölt talány megfejtése

Számtani feladvány.

Helyesen fejtették meg: Joó Mariska, Beke Erzsike, Szántó Jánosné, Lebár Máttyás, Blicher Ferencz, Barta József, Kohut Károly, Ferenczi Lajos, Brunner András, Molnár József, Nagy János (B.-kula), Balázs János, Botka Vincze Lajos, Zsengeller Kálmán, Nagy János, Bakonyi István, Lenner Imre, László Endre, Krasznay Mihály.

A sorshuzásnál Barta József (Bodog) neve jött ki elsőnek, kinek Br. Kemény Zsigmon „Zord idők” című regénykötetét küldöttük meg.

Apczi 48-as olvasókörenek. Lapunk mai számában hozzuk a márczius 15-ikére való verset, mivel több helyről kértek tőlünk és így a közléssel megoldjuk a kérdést. — **Sebestyén József** urnak. Füzdugványt és ingyenes fa-csemetéket kaphat a földmívelési minisztertől a hol az ültetési utbaigazítást is megadják. A luczernát zabbal vetni ajánlatos, csak arra kell vigyázni, hogy a zabvetés nagyvön sűrű ne legyen. — **Varga László** urnak. Legjobb tanácsot. — **Sárosi János** urnak. Szolgálatát csak a szolgálatadó beleegyezésével hagyhatja, el különben a törvény által előirt felmondási időhöz kell alkalmazkodni. **Körösi János** urnak. Hogy mikor mondhat fel, erre nézve, ha külön megállapodás a szerződésben nincs, az az ön dolga, az 1900. évi XXVII. t. cz. 15. §-a értelmében okl. gazdasztek felmondási ideje 1 év, nem okleveleské fél év. — **Baráth János.** A kerítés megerősítésére szánt karókat vagy oszlopokat mielőtt a földbe ásná, azon részt, mely a földbe kerül, mártsa be kátrányba, így azt tartósabbá teheti. — **Szücs István.** Jó bonyhádi teheneket a tolnahögyészi vásáron vehet. Ott minden hónapban egyszer tartanak ilyen tehénvásárokat. — **Gáspár István** urnak. Csodálkozunk, hogy ügyével nem a saját kerületének képviselőjéhez fordult. Egy más kerületben levő képviselő nem hivatott személy annyira, mint a saját kerületi. Részünkről csak azt ajánljuk, hogy a saját kerületében megválasztott képviselőhöz forduljon. Különben az ügyön segíteni nem tudunk mi sem.

A „Független Ujság” szerkesztesére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,

s Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1903 február 28-án.

csapoda. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 18:20—18:80
K. Rozs 13:40 K-tól 14:80 K-ig. *Árpa* 12:20 K-tól 12:20 K-ig, jobb
minőségű 12:80 K-tól 16:20 K-ig. *Zab* 12:60 K. *Tengeri* 11:80 K.

Liazi ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	27:80	27:20	26:30	25:80	25:20	24:80	23:20	21:90	12:50

Buzakorpa finom 9:00 K, durva 9:40 K.

Egyéb magvak: *mák* 25—31 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 18—42 K, aprószemű 24—36 K, *tarka* 20—22:00 K, *lenese* 28—48 K, *sorsó* héjas 28—38 K, *lóhere* 46—58 K, *luczerna* 64—76 K. *oaltaczim* 26:00—28:50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 690—780 fillér, muhar 710—780 fillér, zsupszalma 340—400 fillér, alomszalma 260—280 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürű 35—46 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 120—128 fillér, 260—280 kg.-mos 119—126 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 115—123 fillér, szerb 111—122 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: *Hizott magyar ökör* jobb minőségű 66—78—, középminőségű 52—69—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—57—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—63:00, magyar tehén középminőségű 44—71:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44—, 61:00, *szerbiai ökör* jobb minőségű 50—68—, kivitel —, középminőségű 34—40—, *szerbiai bika* 46—68—, *szerbiai bivaly* 30—52—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élőszulvban Élő borju 80—108 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfi vásár. Tyuk páronként 2 00—3 00 K, csirke 1 60—2 30 K, kappan hizott 3 50 K.—8 10 K. Rucza 2 80—4 80 K. Lud sovány 4—8 K. Pulyka sovány 5 40—6 00 K.

Tojás alföldi 80—90 K, erdélyi 74—78 K, ládánként. Tea. tojás 100 drb 8 40—9 80 K.

Tejtermékek. Teavaj 2 50—3 40, tejföl 64—76 fillér literenként, főzővaj 1 80—2 00 K, tehénturó 16—20 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0 00—0 00 1 q 16 00—18 00 Petrezselyem 100 kötés 00—0 00, 1 q 14—18—, zeller 100 drb 1 00—1 60, karalábé 1 40—2 00, vöröshagyma 100 kötés 00—40 drb 6 00 q 6 00—20 60, foghagyma 30—32—, vörösrépa 100 drb 1 60—2 00, fehérrépa, fejeskáposzta 30 00—32 00—, kelkáposzta 100 drb 4 00—8 00, vöröskáposzta 00—00—, fejesaláta 1 00—1 60, kötött saláta 0 00—0 00, burgonya rózsza 1 q 10 40—61 60, sárga 10 40—16 80.

Sürgőnycim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzelék-küldemények után, ha a társaság neve alatt kerünek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányozásra vonatkozó mindenemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.

Kivíteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle elemi cikkek bizományi értékesítését ellátja. Az árukra előlegeket is folyósít.

Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron ellátja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

A legjobb, legmegbízhatóbb,
gazdasági, kertivetemény és virágmagvak
szerezhetők be (a volt Nöthling-féle 23 év
óta tennállott) most
GOMBÁS JENŐ
ujjonnan berendezett elsőrangú magkereskedésében.
BUDAPESTEN, Kálvin-tér 9. szám.
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

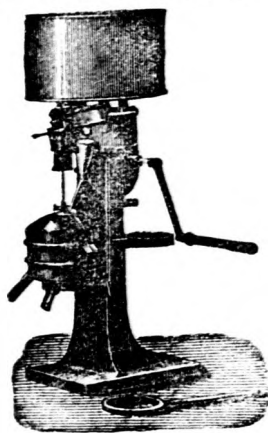
A 17663. számú

— “Fejőkészülék” —

ezimű magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötötést keres, esetleg a szabadalmat eladja vagy gyártási engedélyt ad. Bővebb felvilágosítás nyerhető:

MELLER ERNŐ hites szabad. ügyvivő
irodájában, **BUDAPESTEN, VII. ker.,**
Erzsébet-körút 13. szám.

✓ ✓ A POZSONYI II. MEZŐGAZDASÁGI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON ✓ ✓
DISZOKLEVEL legnagyobb kitüntetés.

„SIEGENA“

név alatt kerül ezentúl forgalomba a „MÉLOTTE“ rendszerű jelenleg legjobb és legolcsóbb

tej-főlözőgép

(Mag. szabad. 20232. sz.)

mely

a következő előnyökkel bír:

Legtartósabb szerkezet!

Legnagyobb munkabírás!

Legkönnyebb hajtás!

Legtökéletesebb fölözés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

Budapest, V., Külső Váci-út 80.

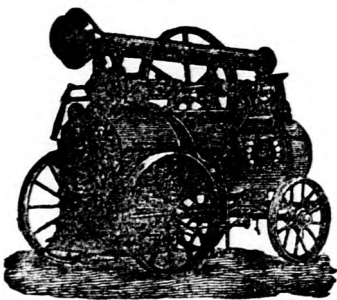
Mindenemű tejjgazdasági gépek.

A magyar kir. államasutak gépgyára gazd. gépeinek eladása.

Használt és jól javított göcséplőkészletek.

Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

**Magyar
tenyészbika
eladás.**

Gróf Draskovich Iván úr baranya-sellyei uradalma erzsébeti kerületében lévő régi hirneves, tiszta magyar fajta magyar alföldi jellegű törzgulya tenyészetéből

**2 darab 3 éves és 12 darab
2 éves tenyészbika eladó.**

Ezen tenyészet az 1900. évi pécsi tenyészállatvásáron diszokmánnyal, az 1901. évi budapesti XVIII. tenyészállatvásáron az I-ső és II-dik, összesen 600 korona bikadíjjal s a múlt évi pozsonyi mezőgazdasági kiállításon kiállítási diszokmánnyal lett kitüntetve.

Az eladást **MÁTTYUS SAMU** uradalmi kasznár eszközli **ERZSÉBET-PUSZTÁN** u. p. **Baranya-Sellye**, sürgöny- és vasútállomás **Sztára-Zaláta**, a Baranya-Szent-Lőrincz-Nasiezi helyi érdekű vasútvonalon.

12110/1903. II. sz.

Süldő sertéseladás.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok
külsőmezőhegyesi kerületében elhelyezett

**250 drb sertésvészen átment, sovány
süldő herélt kocza**

eladása czéljából

folyó évi márczius hó 10-én délelőtt 10 órakor
a mezőhegyesi ménésbirtok igazgatóságának
hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok
utján nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

Ajánlattevők által sajátkezüleg aláírt, 1
koronás bélyeggel ellátott és 5% bánat-
pénzzel felszerelt ajánlatok a fent említett
határidőig a ménésbirtok igazgatóságánál,
hol az eladási feltételek is megtudhatók nyuj-
tandók be.

Budapest, 1903. február 9.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

— 1901. évi forgalom 26,000 bál. —

**Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra**

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen
július és szeptember hónapokban tartatnak meg

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál.

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták,
konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
„COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskaavágók, répavágók, kukorica-morzsológok, darálók,
őrölő-malmok, egytetemes aczéi-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Az összes

gazdasági magvak
valamint a világhírű erfurti
kerti magvak

legjobb minőségben,
legolcsóbban beszerezhetők:

Radwaner J. L.

magkereskedésében

**Budapest, V. ker.,
Nádor-utca 8. sz.**

**ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS
BÉRMENTVE.**

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legökéletesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50 Budapest-Kelenföld. a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott természetesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

Alakult 1900.

erkölcsi támogatásával

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.080.— kor.
Tartalékok	111.053.60 kor.
Összesen	1.779.133.60 kor.
Első évi fölösleg	90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére kütönféle módozatok szerint.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyernek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az Igazgatóság.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8-10.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése.

Arjegyzekek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocznkografiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fametszet stb. után. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografaiilag legszébben, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal.

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül

Rézgáliczot (98-99%) elismert kütűnő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.